demà

LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONÀRIA — PAÏSOS CATALANS, 23 març 1990

Necessiten la nostra solidaritat!

"Nicaragua ja va vèncer..." Paraules repetides en infinitat d'ocasions. Va vèncer la revolució. Un dur cop ha rebut aquesta revolució amb la victòria de la contra i dels USA, o sigui, de la UNO. Cal seguir amb la solidaritat internacionalista. Amb Nicaragua? Sí, amb la revolució i qui la defensa. Visca el FSLN!

La falca

Em podria explicar vostè en què consisteix això de l'economia de mercat?" "Perdré el meu lloc de treball?" "Em pujaran el lloguer de casa meva?" Qui fa aquestes preguntes és un ciutadà de la República Democràtica Alemanya amb tres fills. Ho informava un diari força conegut. Aquest ciutadà dela R.D.A. fa unes preguntes que a qualsevol Estat capitalista no tindrien sentit. I no el tindrien perquè tota la gent que viu en un Estat capitalista, o quasi tota, pateix les respostes de forma material.

Seria com passejar per Harlem i preguntar al primer negre que ens topessim: "qui és més privilegiada, la raça negra o la blanca?" El negre de Harlem ens escupiria si estés de bon humor, i ens obriria en canal si pensés que li volem prendre el pèl... que és la suposició més raonable que podria fer.

A la R.D.A. sí té sentit, en canvi, preguntar si l'economia de mercat li pujarà el lloguer de casa seva.

Deia el diari que informava de les preguntes d'aquest ciutadà que aquest mateix home anava carregat de propaganda electoral. No especificava de quin partit. Seria interessant, per allò de la tragicomèdia, saber quines eren les preferències electorals d'un senyor que formula preguntes tan punyents... sense saber-ho ell mateix.

Els ciutadans i ciutadanes de la R.D.A. senten violins de llibertats (poques i condicionades), de democràcies (burgeses), d'abundàncies (falses). Vindran els canons de l'economia de mercat, de l'atur, de la puja dels lloguers, de la realitat, en definitiva, del capitalisme. Richard Wagner comentava, escrivint sobre Bakunin, que aquest va dir, durant la revolta del 1849, a un jove músic seguidor de l'anarquia que tornava de les barricades, "no és el mateix que estar al costat del teu violí! Per què el vas abandonar pels canons, músic desgraciat?" Els ciutadans i ciutadanes de la R.D.A. no tenen cap violí per abandonar, però poden trobar-se aviat amb molts canons.

A dins:

Nº 61 Any XIV

65 ptes./ 3 f.f.

634

Sis-centes trenta-quatre van ser les manifestacions comptabilitzades per l'Ajuntament de Barcelona en l'any 1989 en la propia ciutat. És a dir, una mitjana de gairebé dues manifestacions diaries, él que no deixa de ser una bona cosa. Si a finals del segle pasat, Barcelona ostentava, segons Engels, el rècord continental de barricades, no seria d'estranyar que ara estiguéssim a fregar el de manifestacions. Però aquestes estadístiques que a nosaltres ens posen de bon humor, als responsables municipals els preocupen, sobretot de cara a les Olimpíades, de cara al mític 92. Per això, han corregut a treure profit dels problemes de trànsit que la combinació de les manifestacions amb les seves obres olímpiques provoquen, per intentar crear un estat d'opinió favorable al retall d'aquest dret democràtic, el de manifestació, per assolir-ne la seva desaparició durant l'estiu del 92.

Així, les manifestacions recents de les I els auxiliars d'infermeria, han estat sotmeses a una amplíssima operació policíaca dotada de mitjans importants: cavalls, tocineres, helicopter, etc., per tal de conduir-les a les voreres. En Maragall ja ha anunciat la creació d'una normativa sobre les manifestacions amb un sentit restrictiu. Per a ells tot es redueix a un problema d'ordre públic. No seria doncs d'estranyar que d'ara en endavant, les manifestacions fossin confinades a llocs com la serra de Collcerola o el Parc de la Ciutadella, com una mena d'espècie en extinció. Caldrà doncs pensar en una ampla i decidida resposta a aquests plans antidemocràtics, defensant aferrissadament el dret -com a mínim- a protestar, a fer sentir la veu dels sectors crítics al carrer.

Lituània i Catalunya

El Parlament de Lituània ha decidit proclamar la seva plena sobirania nacional, la seva independència. Malgrat que aquesta ressolució no ha estat reconeguda a hores d'ara per ningú, ni pel govern de la URSS ni pels governs occidentals, i que en aquest moment s'obri de fet un període de negociacions per fer efectiva la independència, aquesta és una decisió important.

Lituània és un petit país, amb la meitat d'habitants que Catalunya; tot i així, i formar part del continent europeu, la majoria dels seus habitants creuen viable la seva plena llibertat nacional. Resulta evident la diferència entre un Parlament com el lituà i el nostre. Al Parc de la Ciutadella el límit ve marcat per una ressolució ambigua sobre el dret a l'autodeterminació, que el partit majoritari interpreta com un cert enxamplament de l'actual autonomia. I, aquesta declaració ultra-suau, ja fa sortir de polleguera als militars, al Rei i al govern d'en Felipe, que amenacen amb obrir la caixa dels trons. Pel contrari, a la URSS, la profunditat de la crisi política i social en que es debat el règim, produeix una certa incapacitat de reacció davant d'aquesta proclamació, els efectes dels quals s'extenen als països veïns d'Estònia i Letònia, fins arribar a les més llunyanes repúbliques d'Ukraïna i de Georgia. Tot l'est del continent viu doncs una certa efervescència nacional. Amb més o menys dificultats, amb uns o altres problemes, els pobles es manifesten contra els projectes d'assimilació forçada, contra la negació dels seus drets col.lectius, i cerquen els camins de la seva propia construcció nacional.

No cal dir que ens alegrem de la proclamació de la República sobirana de Lituània, i que restem solidaris d'ella front a qualsevol amenaça; no cal dir que insistirem a crear aquí, a casa nostra, una situació tal que faci possible la nostre propia sobirania nacional. Sabem però que, a Catalunya, la situació és molt diferent. L'Estat espanyol, el règim actual, resta lluny de conèixer una crisi profunda; la majoria de la població veu encara la possibilitat de la independència com una qüestió utòpica; però, cada vegada més, els límits de l'autonomia, la pervivència de l'opressió nacional són, també, més evidents. Caldrà doncs trobar entre unes i altres forces el camí de la llibertat nacional, un camí per al qual no existeixen models vàlids, però que haurà de valorar el conjunt d'experiències com a propies; un camí que només existeix en la mobilització més àmplia, en el convenciment que cal destruir d'arrel l'Estat espanyol per tal que Catalunya i les altres nacionalitats siguin lliures, i que aquest convenciment ha de formar part del patrimoni col.lectiu. No cal dir que situacions com les de Lituània ens ajuden i molt en aquest treball; encara que només fós per això, hauríem d'estar-hi agraïts, però sabem també que haurem de manifestar la nostra solidaritat, per aconseguir que la sobirania de Lituània sigui reconeguda.

"Adéu, adéu, URSS"

El moviment estudiantil, en marxa

Des de principis d'aquest curs es respirava un aire nou a l'Ensenyament Mitjà. Durant el primer trimestre, van produir-se dues mobilitzacions gens menyspreables: el mes de novembre, la Setmana contra la Selectivitat, organitzada per la Coordinadora d'Estudiants d'Ensenyament Mitjà de Catalunya (CEEMC). L'1 de desembre, la Jornada de Lluita contra la condemna als insubmissos. Els resultats de totes dues iniciatives van ser força positius, i van reflectir una bona disposició per la mobilització dels i les estudiants de secundària. Semblava que la ressaca de les mobilitzacions del 86-87 estava pràcticament oblidada.

Això s'està confirmant aquests dies a Catalunya. L'1 de març va tenir lloc una primera jornada de lluita, convocada per la CEEMC, l'AJEC i el SE. El ressò als centres d'estudi va ser força ampli i uns quants milers d'estudiants es van manifestar al centre de Barcelona. Aquesta moguda va tenir continuïtat en la jornada reivindicativa del 14 de març, convocada per les mateixes organitzacions, que aparentment va tenir un seguiment més irregular, degut sobretot a problemes organitzatius (la convocatòria es va fer amb molt poc temps), per culminar en la vaga general del 22 de març, convocada també a la resta de l'Estat (excepte a Euskadi, on va ser convocada pel 21), universitats incloses.

Totes aquestes accions s'estan portant a terme davant de la propera entrada al Parlament espanyol de la Llei d'Ordenació del Sistema Educatiu. Les organitzacions estudiantils plantegen una plataforma que recull els objectius "històrics" del moviment estudiantil: la gratuïtat i qualitat de l'ensenyament públic; l'augment dels pressupostos per a l'ensenyament; la dignificació de la FP i la no utilització d'aquesta per a proporcionar mà d'obra barata a les empreses; la democratització de l'ensenyament, amb paritat alumnes/profes als òrgans de representació, etc. Com podeu veure, en aquest breu resum no apareixen dues qüestions que nosaltres considerem força importants, i que cal treballar per anar introduint: la lluita contra el sexisme a l'escola i la catalanització, tant a nivell lingüístic com de continguts.

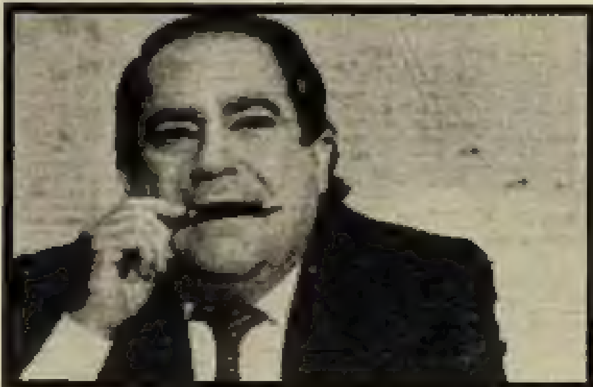
En qualsevol cas, la Plataforma plantejada s'oposa frontalment als continguts de la LOSE, que consagra un model d'ensenyament selectiu i elitista, discriminatori amb la FP, adaptat a les necessitats de l'empresa privada i que connecta també amb el nou model d'universitat que ens volen imposar. De manera que la lluita serà llarga, i probablement enllaçarà amb el curs vinent. El que cal ara és que les organitzacions estudiantils facin un esforç per vertebrar el moviment -molt poc estructurat a nivell de base-, i que tinguin la prudència de no empantanar-se en la negociació que sol.liciten. D'això dependrà la continuïtat d'aquest moviment, que pot abastar milions de joves.

El cas Prenafeta

Prenafeta, l'home al servei de l'honorable, ha dimitit. Encerclat per investigacions fiscals, sospites de tota mena, escàndols públics i privats; trufat de supèrbia d'estil sicilià, finalment s'ha vist obligat a tirar la tovallola abans que d'altres estiressin de la manta.

Evidentment, el personatge ha estat, de sempre, darrera de totes les decisions importants del govern de la Generalitat, com a encarregat dels contactes discrets i del treball brut en general. Home del President més que no pas de l'aparell convergent, ha pogut moure's i actuar amb tota impunitat, sense patir cap mena de control, cosa que no deixava de provocar males marors al si de CDC i rabietes del seu secretari general, l'inefable Roca Junyent.

La seva dimissió ha vingut quan l'ambient al seu voltant se li tornava ja irrespirable. Implicat fins al moll de l'os en els seus negocis privats, d'arrel fortament especulativa, ha sabut treure profit del seu càrrec de secretari de la presidència.

L'ex-secretari general de la Presidència, Lluís Prenafeta

Ara, quan després del "cas Guerra", els vents bufen cap a millorar la imatge dels polítics, quan la cúpula socialista vol portar endavant allò del "tú més", Prenafeta fa mutis i passa voluntàriament a un segon pla, per continuar servint el seu President i els seus negocis des d'una ombra més acollidora. A nosaltres, però, ens agradaria que aquest pas a l'ombra no fos una amnistia, ens agradaria que no només en Prenafeta sinó tot el seu entorn, per damunt i per sota fos també escombrat. Però aquest resulta un desig de difícil accés quan els qui escombren, socialistes i d'altres cosins germans, estan també plens del mateix fang.

EL PREU DE LA CONCERTACIÓ

CCOO i UGT asseguren que han aconseguit "molt" amb els acords amb el govern central i les Comunitats Autònomes. Realment s'ha aconseguit "molt"? Intentarem no fer afirmacions categòriques. És cert que s'han assolit millores concretes sense fer concessions a canvi (com era el cas dels pactes socials, pràctica habitual durant molt anys). És cert que hi ha algun contingut parcial del paquet d'acords francament interessant. Però també és una veritat com un temple que tot el que s'ha acordat no és ni de bon tros el contingut de la Proposta Sindical Prioritària, una proposta que ja vàrem qualificar en el seu moment d'automoderació de les reivindicacions sindicals. Per tant, no està justificat proclamar com un gran salt endavant el que simplement és una passa de centímetres... quan la distància a recorrer és de kilòmetres.

Malgrat tot, si tot consistís en una diferència de matís, de distàncies, el problema no seria gran. Però no només és això. Els problemes grans els tenim en dos camps: el primer fa referència a que no tot el que s'ha acordat és "bo"; el segon, més important si cal, és el truncament del camí que va obrir la vaga general del 14 de desembre del 1988.

Efectivament, hi ha acords que són simplement dolents, regressius. Tenim dos exemples clars que només citarem perquè són ja coneguts. Un és l'acord sobre el règim especial agrari de la Seguretat Social (REAS). L'altre, aquest dins dels PPCC, l'acord signat al País Valencià sobre serveis mínims en cas de vaga.

I s'ha trencat la dinàmica oberta -per poc temps- el 14-D. Si s'ha aconseguit arribar a aquests acords és per causa d'aquella gran mobilització. I en això estem d'acord amb les direccions de CCOO i UGT. Però no s'ha aconseguit més perquè, precisament, la vaga general no ha tingut cap continuïtat. I aquest és un problema de fons: la vaga general va quedant com un mite. Com una foto, i no com una pel.lícula. Com un tro, i no com una tempesta. Quinze mesos després d'aquella vaga general, la tensió social és minsa.

El govern també ha fet els seus càlculs. Ha preferit cedir en algunes qüestions, a canvi de tenir pacificada la vida sindical. Clar que ha canviat de tàctica, perquè sense aquest canvi del govern no s'hagués arribat a cap acord. El càlcul era el següent: els sindicats afluixen la tensió i, en contrapartida, es concedeixen algunes reivindicacions que atenuen el descontent social. La tranquilitat a canvi d'un petit preu. El govern ha fet un bon negoci.

Però les direccions de CCOO i UGT també han fet un càlcul. No podien presentar-se amb les mans buides i seguir sense mobilitzar. Només hi havia la possibilitat de no posar la mobilització a l'ordre del dia si, efectivament, no es presentaven amb la bossa buida. La seva credibilitat ha sortit reforçada, també és veritat. D'aquí el seu triomfalisme. Govern i sindicats contents, tranquilitat social guanya.

La política econòmica del govern, en qualsevol cas, no ha sofert cap retoc substancial. I cal recordar que una de les reivindicacions de la vaga general del 14 de desembre del 1988 era "per un canvi en la política econòmica i social del govern favorable als treballadors". Va bé recordar-ho per comparar els centímetres recorreguts i els kilòmetres que falten.

Ara començarà la segona fase d'aquesta singular concertació. I serà diferent perquè el govern, aquest cop sí, exigirà contrapartides. Segurament estarà disposat a modificar les modalitats de contractació eventual i reduir els catorze models de contracte, però a canvi que els sindicats acceptin com a bons els que quedin. Potser també estigui disposat a tocar algunes qüestions fiscals, però comprometent els sindicats amb el conjunt del sistema fiscal.

I, finalment, el govern aspira a involucrar els sindicats en una espècie de gran pacte, també amb els empresaris, sobre la millora de la competitivitat i productivitat de les empreses.

Així les coses, pensem que hi ha el perill de caure en una negociació de concessions al vell estil dels pactes socials.

Apostar per la lluita és recordar la distància que falta i, sobre tot, voler fer el trajecte.

Regions, nacions i CEE

La CEE contra la sobirania nacional

La ciutadania dels Països Catalans o, dit en paraules europees, de la Regió Comunitària número 5 del nivell NUTS 1, no podem gaudir gaire de la nostra participació en el desenvolupament de l'Eurostat (CEE).

La lluita per la sobirania nacional, que a la fi és una lluita per anar assolint la major democràcia possible al nivell de la nostra comunitat, topa amb els interessos no només estatals, sinó amb el projecte comunitari europeu. Aquest projecte es fonamenta en l'estructura dels Estats en crisi. Alhora, repeteix totes les seves mancances.

La construcció de l'"Estat Europeu" significa d'entrada una més gran centralització i implica la transferència de sobirania dels Estats a la nova organització internacional a construir i, en conseqüència, la transferència d'una sobirania (que no tenen i, per tant, és un "tercer" qui la transmet) de les nacions i regions incloses dins d'aquests Estats.

Centralització i sobirania són evidentment compatibles sempre que la segona, la sobirania, existeixi realment. Però no és el cas. Ens han venut sense la possibilitat de badar la boca per poder dir no... o per poder dir sí.

Ho volguem o no, normalment són els Estats els que tenen totes les atribucions en la conducció de la política exterior. A l'Estat espanyol, això queda perfectament explicat a l'article número 97 de la Constitució Espanyola. És l'Estat qui pinta en totes les maniobres europees, afectin o no a interessos i competències autonòmiques. Que en Jordi Pujol, en Lerma o en Cañellas puguin aparèixer a la foto és molt circumstancial: en cap dels casos podrien exposar criteris diferents de la representació estatal.

La política regional europea només preveu la participació regional en el sac dels comitès consultius. Així i tot, aquesta "participació" es fa en una barreja d'ens regionals i locals, on hi caben i tenen més pes els municipis.

La proposta que l'ARE (Assemblea de les Regions) fa, és a dir, que sigui una espècie de senat europeu és, avui per avui, minoritària. Que sigui minoritària no és extrany donat que les formacions regionalistes, federalistes o nacionalistes tenen molt poc pes en el conjunt de les forces polítiques parlamentàries. Perspectiva difícil de canviar si el sistema electoral continua tal com és ara.

Els fons estructurals, instrument bàsic de la política regional comunitària i la seva distribució, es fonamenta en la consulta i la gestió, a partir dels comitès consultius creats per aquest efecte, en funció de les àrees específiques de treball. No per criteris de regionalització. En canvi, les regions que no participen en l'elaboració dels programes, més enllà de l'anècdota, tenen la tasca executiva d'aquests mateixos programes, esdevenint corresponsables en l'aplicació del que altres han decidit.

En definitiva, el màxim que pot garantir-se en aquest estat de coses és l'obtenció d'una plaça d'observador o consultor. Molt poca cosa més. El dret a vet de les decissions, des d'una perspectiva regional o nacionalitària, és el somni en l'utopia.

Llengua i CEE

Només Flandes i Valònia tenen el dret a intervenir respecte d'aquells temes comunitaris que puguin afectar la seva identitat cultural o lingüística. Pel que fa a l'Estat espanyol, només és ell qui té les competències de participació en tot allò que afecta la llengua i la cultura catalanes. La Comunitat Econòmica Europea, molt generosa amb les llengües oficials i de treball dels Estats membres (totes són oficials i també totes, menys el gaèlic, llengües de treball) no ho és envers el català, llengua que té un índex de parlants igual o superior a la d'alguns Estats membres.

Per acabar, la política ecomunitària ha accentuat les desigualtats regionals, i els desequilibris s'intenten corregir amb un fons que representa en total un 3 per cent del P.I.B. comunitari, la qual cosa resta tota credibilitat a les funcions que es proposen.

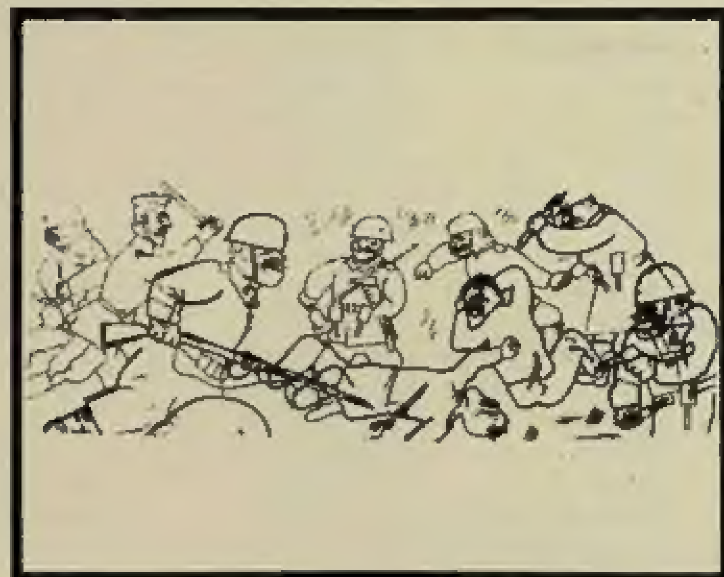
Per més que els presidents de les comunitats viatgin amunt i avall, la realitat és que, en la "contrucció europea", hi ha molt d'operació d'imatge per part dels "nacionalistes" dels PPCC, i molt poc de democràcia i sobirania en les decissions.

Corresponsal

La plaga illenca de cada estiu

Policies i guàrdies civils a dojo

Per tal de compensar els nostres desequilibris en matèria de seguretat, en tocar una mica el sol començarà, com cada any, l'anomenada "operación verano".

L'any passat el preu d'aquesta operació va arribar als 375 milions. Aquest any, però, serà just que s'incrementi segons l'IPC corresponent, fins i tot una mica més... sempre sense passar-se per alt les recomanacions del sr. Solchaga. Seràn aleshores uns 400 kilos. 300 policies i 350 guàrdies civils percebràn per la seva tasca, aquesta quantitat. Unes dietes de 400 milions.

Al servei de sa majestat s'en situaràn 150 agents de seguretat. La resta seràn destinats per a la vigilància d'indígenes i estranys. Caldrà redistribuir les dietes (que l'any passat eren de 1000 duros perdia pels agents de menys graduació, i de 10.000 pessetes pels submarinistes, guàrdies reials o comissaris). Tot això per obra i gràcia del nostre estimat ministeri de l'Interior, sempre a l'aguait per tal de fer-nos feliços.

En conjunt aquests cossos policials s'emportarà una quantitat equivalent a la pensió anual de 900 persones, només amb dietes. Ben segur que si aquests doblers fossin destinats a donar solucions als i les recloses a les presons de les Illes, s'avançaria molt més.

La gent que es trovarà bé

També com cada any, no es corregiràn les deficiències que que tenim en transport públic: a l'estiu l'EMT de Ciutat incrementa un 60 per cent el total de viatgers. La nostra sanitat pública, normalment molt saturada i amb llits als passadissos, continuarà amb totes les seves carències i haurà de fer front a una població flotant de 93.000 persones per sobre les xifres habituals.

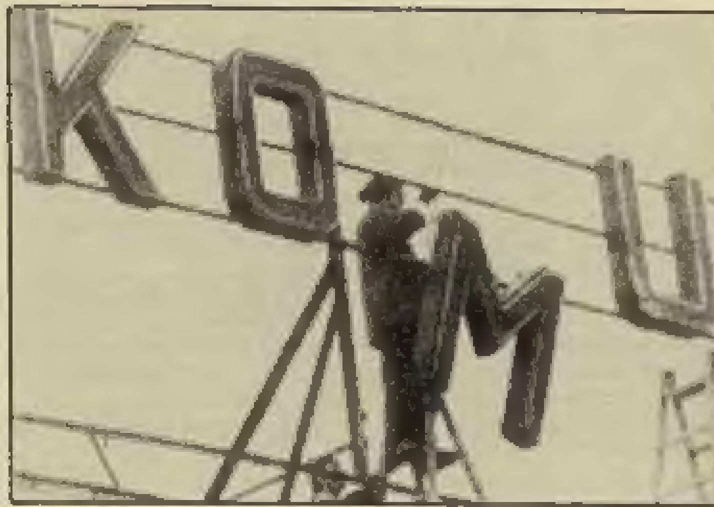
És clar que sempre hi haurà gent que es trovarà molt més bé. La gent que no gaudeix de les comoditats que dóna un autobús saturat, ni de les nits als corredors de Son Dureta... tindràn motius de satisfacció. Aquesta gent que fa que algú pugui pensar que a les Illes es fermen els cans amb llonganisses. Aquesta gent que té una relació de 350 a 1 en la distribució de la renda (les mil rendes més altes, enfront les tres mil més baixes). Sí, hi haurà gent que tindrà motius per trovar-se més satisfeta de tenir més policia i una sanitat i transport públics pitjors.

Corresponsal

En un Comitè Central del gener

El PCC i els canvis de l'Est

A mitjans de gener, el Comitè Central del Partit dels Comunistes de Catalunya abordava en un document molt extens la seva visió dels esdeveniments succeïts durant l'any 89 a la URSS i als Països de l'Est. Creiem que és un document força interessant. I, tal com s'explica tot seguit amb una mica més de detall, pensem que valia la pena fer un extracte d'algunes afirmacions sorprenents (sorprenents pel partit que les afirma i pel canvi que significa respecte al que ha vingut defensant fins ara) d'aquest document.

Els esdeveniments dels Països de l'Est no només han commogut les societats directament implicades, sinó tot el pensament genèricament (i molt imprecisament) anomenat d'esquerra. És, a més de lògic, inevitable.

Guanya força la filosofia de la història que només accepta el canvi com a veritat permanent. Però la concepció estàtica (popularment expressada amb allò de "les coses sempre han estat igual i sempre seguiran igual").

Però no volem tractar exactament d'això. Volem posar com exemple d'aquesta commoció del pensament de l'esquerra, el que ha sofert el Partit dels Comunistes de catalunya. Un partit que, amb totes les salvetats que calgui fer, ha estat considerat com a "prosoviètic". El mateix partit assegura d'ell mateix que "es va produir una certa confusió entre l'internacionalisme proletari i una certa visió acrítica dels fenòmens que es desenvolupaven als països socialistes". Francament, més que "una certa confusió" creiem que seria més adequat a la veritat dir una "total equiparació".

Segons diu el PCC, ja des del juny de l'any passat tenia previst fer una discusió en profunditat sobre els fets ocorreguts a la URSS i als Països de l'Est. Per diversos motius, fins al Comitè Central del 12 i 13 de gener aquests successos no han estat tractats. Són vint-i-tres pàgines d'apretada lletra. És una opinió personal, però crec que el PCC ha fet una revisió (sense donar cap matís pejoratiu a la parauleta) molt meritòria d'alguns conceptes i idees sobre molts aspectes globals de la construcció del socialisme i, en general, de la Revolució. Diria que han enfocat els nous esdeveniments d'una manera molt audaç, tractant-se d'un partit que ha acceptat molt acríticament gran quantitat de conceptes clàssics segons la més pura ortodòxia-PCUS. Pensem que quan va produir-se la massacre de Tiananmen a la Xina o, més recentment, quan els primers assassinats a la població de Timisoara que van desencadenar la caiguda de Ceaucescu, el PCC va oposar-se a donar el seu acord a una resolució (això va passar a un Consell i a una Executiva de la CONC en diferents moments) que condemnava aquests fets. L'explicació donada era que les "coses no estaven clares". Ara, en el document citat, el PCC diu sobre Xina que "en lloc d'accentuar les mides de tipus polític, varen emprar-se mides de força que a més de ser condemnables, des del punt de vista ètic, varen constituir un greu error polític". I sobre Rumania, "s'ha produït una especial situació de ceguera política d'un règim que sobre una base econòmica de caràcter socialista havia degenerat cap a formes intolerables i no compatibles amb l'ideal del comunisme, de dictadura d'una reduïda camarilla sobre el país i el partit." Això ja no és dir que "les coses no estan clares". Existeix un evident canvi de l'enfoc.

Segurament és molt aviat per preveure si aquests canvis doctrinals del PCC suposaran també canvis pràctics de política. L'especulació no serveix de gran cosa, però no és agosarat dir que aquestes reflexions repercutiran d'alguna manera en la política del PCC. La intensitat és més difícil de saber. Com sempre, la realitat anirà desfent dubtes.

Han estat seleccionades vàries frases, en el requadre d'aquesta mateixa pàgina, de l'informe de l'esmentat Comitè Central del PCC del gener d'enguany. He agafat el criteri de prioritzar les frases que suposen, al meu entendre, un cert canvi en les concepcions que fins ara venia defensant aquest partit.

Només cal afegir que el reiterat document consta de tres parts clarament diferenciades: "el procés mundial de transició al socialisme", "algunes reflexions sobre l'experiència històrica de la construcció del socialisme" (és, de lluny, la part més llarga) i, finalment, "les condicions de la lluita pel socialisme viu".

Les frases aquí seleccionades són de les tres parts, seguint únicament l'ordre tal com van apareixent al text.

D. Raventós

"Els preconceptes que pretenien definir uns trets universals del socialisme aplicables en qualsevol situació, del tipus que podem trobar en alguns manuals sobre el socialisme més en voga fins fa molt poc... són pecats de joventut del nostre moviment".

"Avui no podem valorar positivament la incomprensió que el moviment comunista ha sofert respecte a la necessària diversitat dels processos de transició socialista en cada país"..

"De la crisi de l'estalinisme no es desprèn la necessitat de liquidar el comunisme".

"No hem de prendre cap posició definitiva i suposadament immutable, perquè una de les primeres conseqüències teòriques de tot el que succeeix és que no hi ha, ni és desitjable que hi hagi, models universals".

"Considerem que correspon a l'avantguarda de cada país analitzar el que correspongui a la seva realitat".

"Sembla clar que a hores d'ara no és possible el comunisme en un sol país i que tampoc l'Unió Soviètica reunia condicions per construir-lo".

"Reduir l'anàlisi del que ha succeït en el camp socialista durant l'any passat a la hipòtesi conspirativa, és a dir, a l'actuació exclusiva de l'imperialisme i dels seus agents, seria igual que negar-nos a nosaltres mateixos la necessària anàlisi leninista dels fets, i per tant, incapacitar-nos per tal de tractar d'aprendre les lliçons de la història".

"Molts dels països que, després de la II Guerra Mundial, van ser transformats en països socialistes en el marc de la Guerra Freda reunien escases condicions subjectives per iniciar un procés d'avenç cap el socialisme. En alguns d'aquests països, els partits comunistes van trobar-se en el poder amb un relatiu poc esforç i sense un moviment revolucionari del proletariat que els hi donés suport. Això va provocar dos fenòmens paral.lels i complementaris: la falta d'interès i participació de sectors importants de les masses i la degeneració dels partits comunistes en el poder. El brou de cultiu d'aquests fenòmens fou l'absència d'una veritable democràcia socialista".

"En els països socialistes es va pretendre canviar les mentalitats, no en base a la participació obrera i popular en el procés revolucionari, sinó en base a transformar el marxisme-leninisme en ideologia oficial de l'Estat. L'experiència mostra que aquest és el pitjor favor que se li pot fer a una ideologia revolucionària".

"Sembla evident que hi ha hagut una confusió real, és a dir, en la societat i no només als manuals, entre dictadura del proletariat i sistema polític monopartidista".

"A tots els elements citats fins ara, cal afegir l'anàlisi de l'estancament i crisi del sistema econòmic dels països socialistes, base social del descontent de les masses respecte a la pròpia idea del socialisme".

"El centralisme burocràtic s'ha revelat com un fre per l'aprofitament de la Revolució Científic-Tècnica, i ha dificultat el coneixement de les necessitats reals de productes -en quantitat i qualitat- que demanda la societat".

"La decisió del Partit Comunista Txec, del PCUS i dels altres partits comunistes dels països del Pacte de Varsovia que varen intervenir a l'agost del 68 a Txecoslovàquia, de revisar i criticar aquella decisió, ens sembla, a la llum de l'experiència històrica actual, substancialment justa. Certament, després dels 20 anys passats, apareix clarament que no foren utilitzats fins al final tots els recursos del diàleg i del debat fraternal".

"És cert que l'exportació de la revolució no és correcta des de cap punt de vista. L'any 89 ens ha mostrat que els errors acaben pagant-se, fins i tot 45 anys després d'haver-los comès, donat que la realitat que es tira per la finestra torna a entrar per la porta. Ara sembla clar que s'ha acabat amb l'època d'exportació de la revolució".

Sud-àfrica després de l'alliberament de Mandela

De colors i de classes

Mandela és, alhora, un símbol i un factor actiu de la lluita contra l'apartheid. Però què està realment en joc? Quins són els termes d'aquesta lluita? Quins en són els objectius?

Acaba de sortir de la presó després de més de vint-i-set anys, i en el seu primer discurs públic, davant una multitud expectant i entusiasta però també davant els mitjans de comunicació de tot el món, diu que acabar amb l'apartheid "ha de ser obra de la nostra acció contundent de masses", reafirma la legitimat i la necessitat de la lluita armada i proclama la meta d'una "reestructuració en profunditat del nostre sistema polític i econòmic".

Sud-àfrica té una extensió 40 vegades més gran que la de Catalunya (Principat), dues i mitja més que la de l'Estat espanyol. Prou espai per als 33 milions de persones, si fa no fa, que hi viuen. Però no. No és pas així. Resulta que els 5 milions de gent blanca s'han adjudicat el 87% del territori. El 13% restant consta d'una desena de "bantustans", cada un dividit en una sèrie d'illots inconnexos dissenyats per respectar les grans propietats blanques. En aquestes reserves de mà d'obra barata on manquen des de terres cultivables fins a una mínima estructura de serveis socials, està obligada a habitar gairebé la meitat de la població negra. Al Transkei, per exemple, el 80% de la població no arriba al nivell mínim oficial de subsistència i un infant de cada set mor abans dels cinc anys. Per acabar-ho d'adobar, el govern de Sud-àfrica ha "concedit" a alguns d'aquests bantustans la "independència", amb la qual cosa els seus habitants s'han convertit en estrangers en la major part del seu propi país.

L'altra part de la gent negra -molt sovint amb la resta de la seva família en un bantustan llunyà- malviu als ghettos on les condicions no són gaire més bones.

El que hi ha en joc

Segons xifres oficials recents, un treballador "negre" de la indústria o del sector de serveis guanya una mitjana de 593 Rands, un "mestís" 738, un "indi" 1061, i un blanc 1956. Mentre que entre la gent blanca quasi no hi ha atur, el que hi ha entre la gent negra pot superar el 30%. La gent blanca (el 17% de la població) disposen del 74% de la renda nacional; la gent negra (el 73%) es reparteixen el 26% restant. Tot el control econòmic, a més a més del polític, està en mans blanques.

L'any 1982 la mortalitat infantil va ser de 80 per mil entre la gent "negra", de 59,2 entre la gent "mestissa", de 20,7 entre la gent "índia", i de 13,4 entre la gent blanca. El fracàs escolar, gairebé inexistent entre la gent blanca i "índia", puja a un 32% entre els "mestissos" i a un 42% en el cas dels estudiants "negres". Això no és gens d'estranyar si tenim en compte que l'any 1984 l'estat va desprendre 1.654 rands per alumne blanc i només 234 per alumne "negre".

Totes aquestes estadístiques no poden donar més que una petita idea del que és la realitat quotidiana en aquest país de contrastos tan forts. Il.lustren, però, la imbricació que existeix entre classe i color o, si més no, entre nivell de vida i categoria racial. Si bé l'apartheid s'ha caracteritzat per la creació de tot un sistema de lleis per apuntalar el domini econòmic de la gent blanca, és evident que a hores d'ara una simple reforma legal, per més pregona que fos, deixaria intacte el gruix de l'ordre social establert.

La Carta de la Llibertat, emblema de la lluita contra l'apartheid, però no pas un document socialista, ja va plantejar l'any 1955 que "la riquesa mineral sota la terra, la banca i la indústria monopolista (ara més del 70%) han de passar a ser propietat del poble en el seu conjunt ... i la terra s'ha de repartir entre els/les qui la treballen".

Vet aquí la mare dels ous. El govern pretén dur a terme una transició política controlada, alguns sectors (no tots) de la direcció del moviment anti-apartheid semblen disposats a fer-hi concessions importants, però a la base és molt difícil que la gent es contenti amb res que no signifiqui una millora substancial de les seves condicions de vida.

Les raons de la reforma

Si considerem alguns dels factors que han influït en el règim perquè obri aquest procés potser s'entendrà més bé la seva dinàmica. Amb les reformes i les possibles negociacions cerca respostes a dos problemes fonamentals. Per una banda, vol contenir i dividir el moviment anti-apartheid. La repressió "pura i dura" pot frenar aquest moviment temporalment com va passar amb la introducció de l'Estat d'Emergència l'any 1986. Però a llarg termini la seva eficàcia queda limitada, entre d'altres coses pel seu alt cost econòmic i polític degut a les despeses policials i militars i el boicot i aïllament internacionals.

Per l'altra banda, ja fa temps que algunes de les deformacions de l'apartheid van començar a entrar en contradicció amb les necessitats del gran capital. El proteccionisme legal quant a l'accés a determinades categories de treball, lligat a un sistema educatiu discriminatori, ha acabat per provocar una manca de treballador(e)s qualificats/ades en el país econòmicament més desenvolupat del continent. Igualment, el baixíssim poder adquisitiu de la gran majoria de la població representa una forta limitació estructural a l'expansió del mercat intern.

El context internacional és prou favorable als plans del règim. El nou clima de "resolució pacífica dels conflictes regionals" que acompanya la perestroika i la pressió imperialista a través de la crisi econòmica han fet passar per l'adreçador, qui més qui menys, els governs o moviments d'alliberament nacional de molts dels països del seu entorn; especialment Namíbia, Angola i Moçambic. El recent encontre, a Namíbia, entre el ministre d'Exteriors de l'URSS, Shevardnadze, i el secretari d'Estat dels EE.UU., Baker, és tot un símbol d'aquest procés. L'URSS ha establert contactes, encara no oficials, amb Sud-àfrica i és molt probable que hagi pressionat l'ANC (Congrés Nacional Africà) a acceptar una sortida negociada. Fa uns mesos el ministre sud-africà d'Exteriors, Roelof Botha, va ser rebut en visita oficial pel govern hongarès.

No cal oblidar, però, que la classe obrera sud-africana és, de lluny, la més gran i la més ben organitzada d'Àfrica i ha conegut darrerament una creixent unitat d'acció contra les noves lleis anti-sindicals i els projectes de privatització de serveis socials que són una part integral de l'estratègia reformista del govern. A la llarga, la clau de la situació ben podria trobar-se entre les seves mans.

Soweto, 29 d'octubre 1989. L'arribada de militants a la recepció massiva dels dirigents de l'ANC en llibertat després de 26 anys de presó.

De moment la perspectiva sembla ser una combinació entre lluites de diversa índole i negociacions. Quan s'arribi en aquest punt, la qüestió més important serà probablement quina interpretació es farà del principi (innegociable?) de "una persona, un vot". Actualment, a part del parlament blanc, n'hi ha un per a la gent "índia" i un altre per a la gent "mestissa", mancats totalment de poders. El futur parlament ha de ser únic i les circumscripcions electorals tals que cada vot tingui el mateix valor.

Boicot!

L'apartheid, doncs, encara resta intacte i, per tant, la necessitat d'un boicot internacional també. L'actitud del govern espanyol, que subscriu els acords de boicot del CEE però a la pràctica se'n fum, és completament hipòcrita. Entre els anys 83 i 87 el comerç entre l'Estat espanyol i Sud-àfrica va gairebé duplicar-se, per tornar a duplicar-se entre el 87 i el 88.

Pel que fa al producte més important, el carbó sud-africà, les importacions van passar de 371 mil tones, o sigui un 5,3% del total, l'any 1981 a 4,45 milions de tonelades i 20.000 milions de pessetes, més del 50%, l'any 1988. L'explicació és vergonyosa: el preu, de si mateix baix a causa de la super-explotació de la mà d'obra negra, va baixar encara més pel boicot d'altres països, i aquí s'ha fet d'esquirol i s'ha aprofitat aquesta situació.

La Generalitat va mirar d'obrir una oficina comercial a Johanesburg l'any passat, però es va haver de fer enrere tan bon punt que la notícia va ser pública.

Als Països Catalans un comitè de solidaritat, amb el nom de Soweto, existeix a València i un altre, que es diu Acció Contra l'Apartheid, a Barcelona. No fa gaire es va constituir, a proposta d'aquest darrer, el Comitè de Recepció de Nelson Mandela de Catalunya, integrat pels principals partits, sindicats i organitzacions. Treballa en col.laboració amb el representant de l'ANC a l'Estat espanyol i té com a un dels seus objectius concrets fer tancar l'oficina de les Línies Aèries Sud-africanes a Barcelona, que fa les funcions d'un consolat amagat. En un panorama internacional que es complica, des d'aquí podem aportar un granet de sorra a una lluita esperançadora.

Oriol

L' aberració del llenguatge racista

Una aberració tan grossa com l'apartheid obliga el poder a deformar també el llenguatge tot creant un gallimaties que déu n'hi doret. Això posa no pas pocs problemes a qui vulgui parlar-ne des d'un punt de vista que no sigui el del sistema. Aquí, quan parlem de negres, sense cometes, ens referim a tota la gent classificada pel règim com a "no blanca". El règim divideix (per vèncer) aquesta gent en una seguit de categories, de les quals les tres principals són: "negra" (uns 24 milions); "mestissa" (uns 3 milions); i "índia" (gairebé un milió) - aquest cop amb cometes.

Cada any el sistema es veu necessitat de fer-hi uns quants retocs i ajustaments. Per exemple, l'any 1988, 240 persones "negres" van "esdevenir" "mestisses"; 347 "mestissos" van "convertir-se" en "blancs"; 13 "blancs" van passar a "ser" "mestissos" i 13 "mestissos" van "tornar-se" "negres". Prescindint ara de les cometes, 3 xinesos, 11 malais i un indi van engrossir el contingent blanc. Cap negre no s'hi va passar. Entre d'altres traspassos hi va haver: 3 xinesos, 19 malais i 52 indis a mestissos; 24 mestissos i 47 indis a malais; 25 malais, 63 mestissos i 2 negres a indis; i 3 negres a grioqües. Malauradament, això és la realitat sud-africana i no una escena del teatre de l'absurd.

Les arrels del gir del PCI

Un breu recorregut per la història del P.C.I.

El PCI, el partit més gran fora del països autoqualificats de socialistes, la força política més important de la Itàlia de la post-guerra, ha iniciat el 7 de març un procés "constituent" que el portarà a renunciar a les seves sigles històriques i a "obrir-se" a un nou marc polític "reformador" en el qual podran integrar-se diverses tendències de la nova i vella esquerra

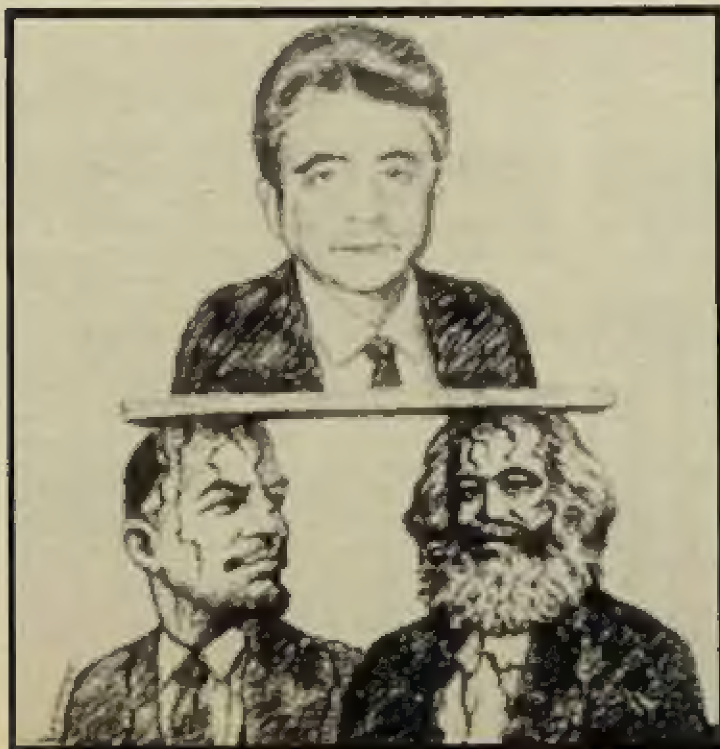
Achille Occhetto, el nou "gran" secretari general del PCI

Ochetto, l'arquitecte de la dissolució, ha unit les seves vagues referències a les grans paraules de la recerca d'una nova "entente" amb Craxi, representant de la socialdemocràcia menys socialista i més reaccionària d'Europa. Al marge del que pugui significar aquest "aggiornamento", el que és indiscutible és que acaben 70 anys d'un partit que nasqué com el de la ruptura revolucionària i els consells obrers, i acabà els seus dies com l'esquerra del sistema.

Oficialment el PCI va nèixer el 19 de gener del 1921 a Livorno, però per a compendre la seva història ens hem de remuntar més enrera. Fou un descendent de la socialdemocràcia maximalista que durant els primers anys de la III Internacional va intentar ser la seva secció italiana. El PSI fou un partit una mica diferent dins de la socialdemocràcia clàssica. No en va assistí a les conferències de Zimmerwald i Kienthal i s'oposà a la Gran Guerra. Una oposició que Lazzari va definir així: ni col.laboració ni sabotatge. Al 1920 era la principal força política d'Itàlia, tenia més parlamentaris què cap altra partit i estava recolçat per un moviment obrer molt potent. Aquest moviment obrer havia protagonitzat les ocupacions de fàbrica... Estava dirigit pels "terzointernacionalistas" de Serrati. El sector de la dreta de Turati (el líder històric que esdevingué reformista després d'una penosa experiència a la presó) respectava la unitat del partit. Tanmateix el PSI, malgrat les seves proclames maximalistes, no era un partit revolucionari, ni tan sols va ser capaç d'oposar una "democràcia forta" al creixent auge del feixisme que encapçalava l'antic líder de la seva tendència més radical: Mussolini.

El partit de Bordiga i de Gramsci

El 1921 la revolució semblava imminent a molts països d'Europa. Això era particularment cert a Italia. Es vivia una "onada bolxevic" i la classe obrera donava un suport exaltat a la Rússia Soviètica i a la via dels Consells Obrers, defensada per la revista L'Ordine Nuovo, on escrivien Gramsci, Togliatti, Terracini i d'altres joves intelectuals revolucionaris. El PSI es reclamava de la nova Internacional, però es resistía a acceptar les 21 condicions adoptades a Moscou sota l'exaltada pressió de Bordiga, un dirigent de gran personalitat que s'incardinava perfectament en el clima esquerranista dels dos primers congressos de la Internacional Comunista, marcats per la convicció de que la revolució era possible sense unes precondicions com les que convergiren el 1917 a Rússia. El punt més conflictiu pel PSI era el de l'expulsió de l'ala reformista, que malgrat no tenir el suport de la base, gaudia d'un gran prestigi. Els dubtes de Serrati donaren lloc a l'abandonament dels comunistes del teatre Goldoni de Livorno on s'estava celebrant el congrés del PSI, per constituir-se, com a PCI, que aparexia així com a responsable de la divisió de la classe obrera.

En les eleccions del maig del mateix any, aquest jove partit no aconseguí més que 15 diputats front els 122 dels socialistes, però per Bordiga la peça clau de la política comunista eren els Consells i rebutjà amb força el parlamentarisme, el treball als sindicats i, fins i tot, la unitat d'acció amb els "Arditi del Poppolo", els grups d'acció que els sindicats més radicalitzats havien creat per combatre les bandes feixistes. Bordiga serà desplaçat per Gramsci de la direcció. El partit adopta la línia del Front Unic que s'esbossà en el III Congrés de la IC, sota iniciativa de Trotski, Lenin i Ràdek. La situació, però havia canviat de forma decisiva. La unitat seguia essent problemàtica, i el feixisme estimulat per la classe dirigent i pels cossos repressius de l'estat, aconseguia el poder després de la "Marxa a Roma" i començava els seus plans anti-obrers i anti-democràtics amb el vist i plau de l'església.

Tot i així el PCI aconsegueix recomposar les seves forces en els dos anys següents, i quan el 1924 els feixistes assassinen el diputat socialista Matteoti, que pretenia jutjar Mussolini, apareixerà com l'únic partit que defensa conseqüentment una vaga general contra la dictadura. Els diputats antifeixistes es retiren a l'"Aventino" en senyal de protesta, però Mussolini aconsegueix superar la crisi i recuperar la iniciativa. Comença llavors una represió feroige contra els comunistes, que perden el seu principal dirigent, Gramsci, el qual restarà 11 anys a presidi i morirà el 1937 com a producte de les infames condicions de la presó. En el seu judici, Mussolini dirà allò tan famós: "cal impedir que funcioni aquest cervell!", cosa que aconseguirà només parcialment. Gramsci resta al marge de la política immediata, però produeix durant aquests anys una excepcional obra teòrica, que només serà coneguda a mitjans dels anys 50, després de la mort del Stalin, i serà utilitzada, després d'una manipulació descarada, com a coartada de la política de "compromís històric", aliena al plantejament revolucionari d'aquest autor.

El partit de Togliatti

Condemnat a la clandestinitat i a l'exili, el PCI haurà de recomposar la seva imatge definint un programa antifeixista, delimitant-se de les altres forces d'oposició; tot això dins de les noves condicions imposades per la "russificació" de la IC. Gramsci havia intentat salvaguardar el PCI dels debats interns del PCUS i, des d'aquest punt de vista, defensà la línia oficial justificant en certa mesura la majoria estalinista; però després, a finals dels anys 20, canvià d'opinió, condemnant la política do "tercer període", el tret més característic de la qual era l'esquerranisme burocràtic.

En absència de Gramsci, amb Bordiga desplaçat com a dissident, Togliatti aconseguí la direcció del partit. Inicialment Togliatti s'identificà amb les posicions de Bujarin, però finalment s'adaptà a l'estalinismo. En nom del marxisme leninisme i de la pàtria socialista, el PCI va traduir tots els girs de la política exterior estalinista, que entre el 29 i el 34, va significar una guerra contra les demés formacions antifeixistes. Longo, de formació esquerranista, va ser el principal impulsor d'aquest període. De la mateixa manera, es va expulsar la direcció de l'interior, formada per Leonetti, Tresso, Ravazzoti i l'escriptor Ignacio Silone, que s'oposaven a aquesta línia, oposant-hi la lluita per les llibertats i el front únic obrer antifeixista, es a dir, unes posicions qualificades de "trotskistes"; les mateixes que Gramsci donava a conèixer al seu germà Genaro des de la presó. Aquesta guerra finalitzà el 1935 quan s'inicià la fase frontpopulista, que a Itàlia reuní les diferents tendències socialistes i el grup "Giustizia e Libertà" dirigit pels intrèpids germans Rosselli, partidaris d'un socialisme liberal adobat d'anarquisme. Fou aquest grup el primer que és comprometé amb el camp republicà en la guerra civil espanyola, amb la convicció de que en ella es lliurava una batalla capital contra Mussolini. El PCI que va patir les consequencies de la política inicial de no intervenció de la URSS, farà el mateix a continuació i Togliatti esdevindrà el "home de Stalin" a l'Estat espanyol. En aquest paper serà un dels caps del Vè Regiment i prendrà part de forma decisiva en la persecució del POUM i l'assassinat de Nin, que comptarà amb la simpatia del dirigent socialista Pietro Nenni...

La guerra mundial farà del PCI el gran partit de la resistència italiana. El 1943 deixarà de ser oficial la "secció italiana de la IC", però seguirà mantenint la fidelitat a la URSS. Una bona mostra d'això la tenim en la anomenada "svolta de Salerno" en la qual Togliatti juga un paper que recorda al de Lenin el 1917 en arribar a l'estació de Finlandia, però en un camí totalment oposat. Togliatti arribe a Itàlia amb una gran autoritat revolucionària que empra per situar el PCI en la línia de la reconstrucció nacional, situant-se a la dreta dels sectors més dinàmics de la Democràcia Cristiana. Davant la sorpresa de propis i estranys, el PCI recolzarà el general Badoglio i tots els governs que, amb l'ajut dels aliats, fan seva la dita de que "cal que tot canvil perquè tot segueixi igual". L'extraordinari suport social assolit per la resistància, serveix per reconstruir una Itàlia sota l' hegemonia de la DC i amb la merda del feixisme sota l'estora de l'estat.

De Togliatti a Occhetto

Encara que Togliatti continuarà recolzant la política exterior soviètica -condemmna a Tito, recolzament a la invasió d'Hungria, etc-, ho fa d'una forma liberal, desenvolupant la riquesa d'una tradició teòrica per una finalitat oposada, de la mateixa manera que en la resistència antifeixista utilitzava una base social revolucionària per un política reaccionària.

Després, sota Kruixov, el PCI serà el teòric del "policentrisme", una via nacional de comunisme que cerca un lloc similar a l'aconseguit per la socialdemocràcia alemanya. En morir Togliatti, Berlinguer perfeccionarà els seus esquemes a la llum de l'experiència d'Allende a Xile, en el sentit de que no és possible la via parlamentària al socialisme amb l'oposició de la dreta. Es cerca ara el "compromís històric", que sota grans frases és pot traduir per la integració del PCI a l'esfera del poder, ampliant el terreny assolit en molts municipis en els que el PCI serveix al poder...en nom de la classe obrera i del comunisme.

Després d'aquesta història es pot dir que Occheto l'únic que intenta és eliminar l'ultim obstacle per la integració del PCI en la societat italiana, deixant de banda el factor comunista que preocupa encara el padrí nord-americà i el Capital.

J.Gutiérrez Alvarez

La lluita contra les agressions al treball

Un anònim masclista

No hi ha dades estadístiques, ni documents, ni molt menys juridisprudència que ens parli de l'hostigament sexual als llocs de treball. Però en canvi cada vegada hi ha més testimonis personals de dones que s'han sentit agredides, però que per por a les represàlies laborals o per por al ridícul es veuen forçades al silenci.

Com diu la Plataforma del moviment Feminista contra la violència masclista:

"Es considera hostigament sexual tota conducta de naturalesa sexual no desitjada, la qual les dones es veuen sotmeses per part dels seus companys, caps, directius, clients... Comportaments impertinents, bromes de mal gust, insinuacions desagradables, que es repeteixen malgrat els hem rebutjat i hem dit que ens incordien i fastiguegen..."

És un tema que encara que acostuma a tenir una gravetat física inferior a les altres formes de violència, per la quotidianetat i la tolerància social amb la que és acceptada fa que les dones ens sentim culpables, insolidàries i que interioritzem que es la part que es toca acceptar pel fet de ser dones que treballen "fora de casa".

Per això es fonamental convertir-lo en un tema de denúncia pública, encara que ens faci por i que alguns companys no ens entenguin.

La causa d'aquesta forma de violència sexista es troba en la desigualtat i opressió que patim les dones, tant a la feina com en tots els àmbits de la societat.

En el cas del treball, ja que les dones som normalment les que ens trobem en una situació d'inferioritat (categories més baixes, salaris inferiors, feines poc qualificades, economia submergida,...), ens convertim en les principals víctimes de l'hostigament sexual, tant per poder accedir a una feina, com per la renovació d'un contracte, com per soscavar la teva autoritat.

Són per tant, les pròpies condicions d'inseguretat i inferioritat les que propicien les situacions d'hostigament.

Es curiós com l'actitud de la majoria dels homes, generalment coincideix en minimitzar la gravetat de l'hostigament, trivialitzant-lo, culpabilitzant les dones de provocar sexualment i fent comentaris pejoratius.

Altres, la minoria, són solidaris amb les dones però tenen tendència a "matizar" i a diferenciar l'hostigament sexual d'aquells comportaments més greus minoritzant la seva importància.

Hi ha una certa tendència a graduar el conflicte: l'agressió física o el "toqueteig" és més greu que el comentari, l'acudit...

Nosaltres pensem que totes les formes d'agressió afecten les dones d'una manera o de l'altra i que segons les característiques de cadascuna es poden viure millor o pitjor, però sempre malament, ja que en el fons parteixen de la consideració de que no ets una persona o una treballadora sinó sexe femení; per tant cal no ser restrictiu en la definició d'aquestes formes d'agressió.

En qualsevol cas, l'hostigament sexual es una agressió, una forma de discriminació i una demostració de poder que intimida i humilia la dona, interferint en els seus drets i en el seu ambient de treball. En definitiva es un delicte i com a tal el denunciem des de tots els punts de vista.

En aquest sentit us expliquem la nostra experiència i reflexió:

Una resposta masclista a la nostra proposta

Aques any, per primera vegada, les dones de la secció sindical de CCOO de l'Ajuntament de l'Hospitalet ens organitzarem per a treballar el 8 de Març en el nostre àmbit laboral.

Vam muntar un acte contra la discriminació de les dones en el món del treball, i publicarem un article a la revista de CCOO sobre "l'hostigament sexual" en el que convidavem a totes les dones a no callar, a denunciar qualsevol tipus d'agressió, i oferiem el marc del sindicat i de les dones de CCOO per ajudar a denunciar, per lluitar juntes, per recolzar-nos, promoure el debat, donar una resposta organitzada. El seu contingut era més o menys el que explivàvem més amunt. Estavem contentes d'haver començat el debat i començar a passar a l'acció.

I ja hem rebut el primer gerro d'aigua freda. Un "admirador" del nostre article ens va fer arribar la següent carta "anònima" per ajudar-nos a impulsar la nostra lluita. Et reproduïm perquè per desgràcia ens sembla força representativa del que encara pensen alguns homes sobre les dones.

"...Des que vaig llegir el propassat 1 de març l'article "Contra l'hostigament sexual" no he estat tranquil, ni he pogut dormir bé el somni dels justos,ja que segons l'escrit, pel fet de portar pantalons i tenir "cua" ja et converteixes en un "sàdic violador" mental o físic, a més d'un paràsit babós que no pot controlar el seu instint animal. Gràcies a l'escrit ho he comprès. Què som nosaltres sinó miserables criatures insanes, disposades a cometre atrocitat rera atrocitat? Res.

Evidenment l'autor/a d'aquesta cronologia de despropòsits s'oblida que de vegades, també les dones utilitzen arguments, acudits o fan l'ullet o d'altres cosetes per perseguir,enrojolar al més pur dels " mascles" que pul.lulen per aquesta casa, sense oblidar que, fins i tot, hi ha qui no s'ha sobrepassat ni poc ni molt amb companyes ,amigues, o simplement Maries que existeixen i caminen en aquest fangar infecte de tios guarros. Ah, Quan una "tocadeta" de mà o d'algun altre viril membre, ha servit per aconseguir augments salarials laborals o simplement físics... llavors no hem sentit queixes, el que demostra que també hi ha ties "guarres", per posar un qualificatiu agradable.

És curiós comprovar que quan una dona es presenta a unes oposicions i les guanya, sempre és perquè ella és la millor.Però quan aquesta mateixa prova la guanya un mascle és per masclisme, amiguisme o fins i tot mariconeisme.Es palpa doncs quelcom molt proper a la paranoia.."

Fins aquí l'escrit alentador que us comentavem. Realment és una agressió a totes les dones. Més que paranoia a nosaltres ens fa sentir ràbia, i potser més que ràbia tristor, es el llenguatge tan conegut del mascle ofés que no ha volgut entendre res i que ataca sense donar la cara. I el que és més trist: probablement és un company de feina i fins i tot del sindicat...

Ens espera una batalla dura i llarga , però no estem desanimades, ens sentim fortes, i plenes de raó i ara més que mai volem començar a discutir, perquè aquestes opinions no es tradueixin en conductes més greus per a les dones.

Si no el convencem, almenys seguirem essent coherents amb el que diem, tant les que firmem l'article (que som dones evidenment) com la majoria de dones que treballem en aquesta casa, i que sabrem molt bé que volem dir cada vegada que parlem d'agressió, i d'aquesta vella idea tant poc respectada que hem dit sempre les feministes: Quan una Dona diu NO, es No! Cada dona ha de decidir el que vol i el que no vol, el que li és agradable o no, i amb qui vol tenir qualsevol tipus de relació sexual. El fet de ser dones no ens hauria d'exposar a que qualsevol home es sentis d'alguna manera amb algún dret sobre nosaltres.

De tota manera el que és més preocupant és l'actitud dels nostres companys de sindical, quan els hi vam ensenyar el famós escrit i els hi vam demanar solidaritat. Una actitud de defensa absurda, de minoritzar el fet.

Com us deiem a CCOO s'ha començat a debatre aquest tema. CCOO ha tret un llibret i en teoria es considera una lluita de tot el sindicat, però la teoria...

La primera reacció és de sospita, es crea un ambient de molta tensió, d'agressivitat, d'hostilitat entre homes i dones repetint els esquemes generals de sempre.

Per exemple se'ns deia: Tothom és innocent fins que es demostri el contrari. Com sabeu que és ell?, "Això és una rabieta. Us comporteu com a nenes petites."No val la pena perdre el temps en aquestes coses..."

De sobte ens sentirem com les culpables, ens sentiem jutjades i amenaçades...

Més que mai creiem que ens cal un gran debat a tot el sindicat, a totes les empreses, totes les seccions sindicals. Estem convençudes de que tenim raó, la via es organitzar-nos, denunciar, seguir endavant, malgrat el rebuig o la incomprensió.

Ens hem de carregar una vegada més de paciència, de ganes de lluitar pels nostres drets. Perquè estem profundament convençudes de que tenim dret a esser considerades com a persones, com a sindicalistes feministes, alegres i segures de que hem de canviar els comportaments i trencar la complicitat masculina, per poder parlar realment d'una cosa que si tenen molt clara els treballadors, la solidaritat. I volem ampliar aquest concepte de solidaritat contra la patronal que hem anat atresorant als sindicats de classe,amb la defensa dels drets de les dones, dels joves, dels estrangers i estrangeres, de totes les persones oprimides que a la seva explotació, afegeixen una opressió específica, perquè el nostre sindicat sigui un arma de lluita contra totes les opressions a dins i a fora de l'empresa. Però comencem per dins. La lluita contra l'hostigament sexual comença. Deixem que vagi endavant.

Loles

La manifestació del 8 de març d'enguany va tenir un fort component reivindicatiu contra les agressions sexistes al treball

Servei Militar, PSS:

La reforma que vé

En les darreres setmanes s'ha produït un seguit de fets que poden donar-nos pistes significatives de com els militars i el govern tractaran de sortir-se de l'atzucac en que els ha posat la campanya contra la mili. Aquesta sortida, ja ho hem dit moltes vegades, només pot ser política, doncs la via de la repressió ha demostrat repetidament la seva inutilitat per aturar la insubmissió

En primer lloc, com ja informava l'anterior número de demà, el 22 de febrer el Tribunal Suprem va dictar una sentència que anul.lava el Reglament de la PSS. El govern ha recorregut la sentència, al mateix temps que ha fet una crida -en la qual no han mancat les amenaces- per tal que els joves que estan fent la PSS no se'n vagin a casa. El PSOE està perdent els papers, i no és d'estranyar, ja que la posada en marxa de la PSS està topant amb greus dificultats. La insubmissió a aquest segrest substitutori augmenta, el nombre d'objectors reconeguts desborda completament l'oferta de llocs per fer la PSS en una proporció de 10 a 1, i un saludable descontrol regna entre els que oficialment l'estan fent: molts d'ells estan a casa seva, simplement perquè passen d'anar a treballar i les entitats que els han sol.licitat no estan disposades a denunciar-los per la seva absència. I ara, per acabar-ho d'adobar, el Suprem es despenja amb una sentència que afegeix nous obstacles a l'aplicació -cada dia més tocada- de la Llei d'Objecció.

Però no hem de perdre de vista que el govern encara pot jugar unes quantes cartes. Fins i tot en el cas que el recurs no prosperi i la sentència del Suprem esdevingui ferma, fins i tot en el cas que un bon grapat de prestacionistes se'n vagin a casa, li queda la oportunitat de treure's de la màniga un nou Reglament, prèvia negociació amb l'organització que va recórrer contra el reglament davant el Suprem: l'AOC. Aquesta entitat, que s'ha distingit pel seu col.laboracionisme amb la PSS -tot i criticar-la-, insisteix fins a l'extenuació en la seva disposició a negociar. Aquesta negociació i la institucionalització de l'AOC com a "interlocutor vàlid" podria representar un primer pas cap a posteriors reformes de la Llei de Servei Militar i de la Llei d'Objecció. Es tracta, doncs, d'una de les possibles vies de desenvolupament de la famosa "sortida política", portant-la cap a un terreny favorable al govern.

Els militars es renten les mans?

Una segona novetat: alguna cosa es mou entre els jutges militars. El 27 de febrer el jutge togat d'Iruñea suggeria al Tribunal Constitucional la possible inconstitucionalitat de l'atribució a la jurisdicció militar dels casos dels insubmissos. Si aquesta qüestió d'inconstitucionalitat tirés endavant, produiria molt probablement la paralització de les actuacions legals contra els gairebé cinccents insubmissos a la mili que hi ha a tot l'Estat. La lectura d'aquesta iniciativa és bastant clara: els militars amb més visió de la jugada -dins de l'estret marge de lucidesa que podem suposar-li a qualsevol membre d'aquesta casta- comencen a rentar-se les mans d'un afer que no es solucionarà amb judicis i presó, i li passen la pilota al govern. (Suposem, tanmateix, que l'inefable Ricardo Izquierdo, defensor de les essències pàtries, restarà al marge d'aquesta traició).

La paralització dels processos als insubmissos pot ser una forma provisional d'aparcar-los, a l'espera de les pertinents reformes legislatives que permetrien al govern enviar-los als llimbs de la reserva (tal com s'ha fet amb els 22.000 "veterans"), per enfrontar l'aplicació de la nova legislació sense rèmores del passat, particularment, sense rèmores tan conflictives com aquestes. De tota manera, una mesura així comportaria el risc d'obrir una porta a l'ampliació de la insubmissió, una mena de segon "paradís de l'objecció", i això farà que s'ho pensin abans d'aplicar-la. Si més no, és probable que continuïn administrant dosis limitades de repressió, com han vingut fent fins ara. L'última mostra d'això és la detenció per la Guardia Civil, el 12 de març, de Joan Manuel Rodríguez, un insubmís de Badalona que ja havia patit una breu detenció a comissaria fa alguns mesos. I cal no oblidar que Josep Maria Moragriega i Carles Hinojosa no han recorregut la sentència que els condemna a 13 mesos, de manera que corren perill de ser empresonats en qualsevol moment.

Les proposicions (deshonestes) de CIU

El tercer element que apareix com a novetat en la situació prové del Parlament de Catalunya, que com és sabut està al costat mateix del Parc Zoològic de Barcelona. Convergència i Unió, per boca del seu diputat Jaume Padrós, anunciava el 6 de març que proposaria al Parlament que sol.licités a les Corts espanyoles la reforma de la Llei d'Objecció. Com a vermut, ha fet aprovar una resolució sobre el tema a la Comissió de Justícia del Parlament, que indica per on aniran els trets de la reforma plantejada per CIU: reconeixement de l'objecció sobrevinguda (a mitja mili); reconversió del Consejo Nacional de Objeción de Conciencia (CNOC) en un organisme administratiu que no valori la consciència dels objectors (és a dir, supressió del tribunal); mateixa durada de la PSS que de la mili, i realització de la mateixa a la comunitat autònoma d'origen.

És a dir, CIU recull en la seva proposta de reforma les principals crítiques que el moviment antimilitarista, junt amb altres sectors socials, va adreçar a la Llei d'Objecció en el moment de ser aprovada al Parlament espanyol. No us penseu, però, que el senyor Padrós sigui un gran amic del moviment. Al contrari, hem estat testimonis de com, almenys en una ocasió, va estar tractant de convèncer els pares d'un insubmís empresonat de que el seu fill anava amb males companyies, que l'havien enganyat per a que es fes insubmís i que per això havia acabat a la presó. No, realment no li hem d'agrair res, a CIU. La funció de la seva proposta és començar a obrir camí cap a la reforma legislativa que, com dèiem abans, representa la sortida política menys dolenta pel govern. I diem menys dolenta perquè, tot i haver de fer concessions importants (i pel mateix, córrer el risc d'enfrontar-se a un nombre d'objeccions legals molt superior a l'actual), li pot facilitar el bandejament de la qüestió fonamental, que en aquest moments està en debat a la societat i que el moviment antimilitarista -més enllà de crítiques concretes a lleis concretes- planteja com el seu objectiu: l'abolició de la mili.

Així doncs, els fets protagonitzats darrerament pel Tribunal Suprem, el jutge togat militar d'Iruñea i el grup parlamentari de CIU al Parc de la Ciutadella, apunten en un mateix sentit:: la preparació de la sortida política al problema, sota la forma de reforma de la legislació vigent (Llei de Servei Militar, Llei d'Objecció de Consciència). En aquest context la repressió, descartada com a solució global, juga només un paper accessori i de contenció, per evitar que la situació es desbordi i faci inviable fins i tot la reforma.

Preparar-se per a nous perills

Evidentment, el fet que la repressió hagi fracassat és un èxit que s'apunta el moviment antimilitarista. Aquest, tanmateix, s'haurà d'enfrontar ara a nous perills. El més greu és el que es deriva de la possibilitat de que el procés de reforma tiri endavant. Si el govern aconseguís embastar una legislació "presentable" sobre la mili i la PSS, amb un fort consens parlamentari, reeixiria -tot i deixant-se unes quantes plomes pel camí- a enviar el debat sobre l'abolició de la mili a un futur llunyà i podria recomposar el consens social. Llavors el moviment estaria en una posició més difícil per tirar endavant la insubmissió i la lluita contra la mili. Per això cal fer un esforç per explicar públicament que cal una sortida política, però que aquesta no és cap altra que acabar amb la mili. Cal que el moviment faci sentir la seva veu quan amb el debat sobre les reformes vulguin ofegar la qüestió de fons. I això cal començar-ho a fer des d'ara mateix, en totes i cadascuna de les activitats que es portin a terme: en la campanya contra les sentències als insubmissos i en la resposta a qualsevol acció repressiva contra la insubmissió; en la preparació de les properes presentacions i la campanya contra la setmana de les FAS; en la denúncia del treball cap a les casernes a través de la IDS (Informació per a la Defensa dels Soldats), organització creada fa algunes setmanes; en la campanya contra la PSS -aprofitant l'actual situació, especialment favorable per a incidir entre els prestacionistes-. Totes aquestes iniciatives, incidint en una opinió pública decantada clarament contra la mili obligatòria, poden situar el moviment antimilitarista en bones condicions per enfrontar-se als nous reptes que té al davant.

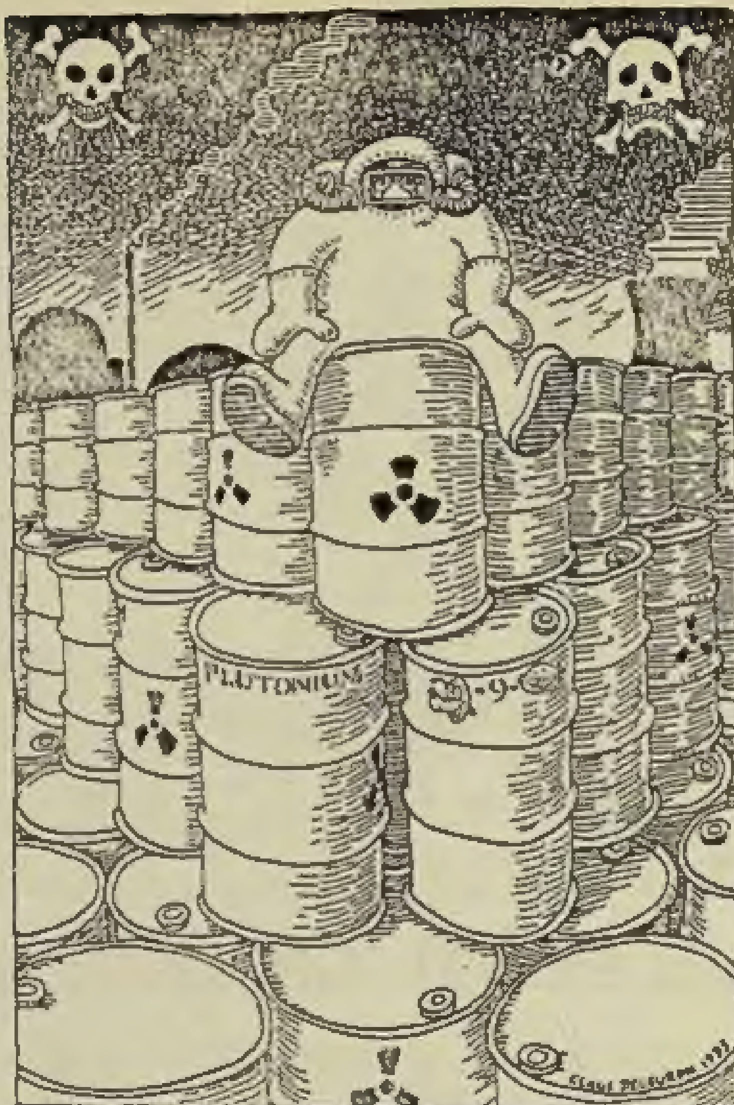
Escà

Contra les nuclears

Una iniciativa popular

La lluita contra Vandellós 1 ocupa el primer terme, en l'actualitat, en els objectius de la Catalunya no nuclear. No podia ser d'un altre forma doncs la proximitat i la percepció del risc nuclear que ha suscitat l'accident de Vandellós, han estat factors determinants en l'amplitud de les mobilitzacions i en la configuració del moviment antinuclear que resorgeix.

Però, amb l'objectiu de mantenir aquest moviment amb objectius conseqüents, s'ha de continuar tenint ben clara i definida la seva fita de desmantellar i tancar totes les centrals nuclears. La mobilit-zació pel tancament de Vandellós 1 és indestriable de la lluita pel tancament de totes les nuclears i per una alternativa energètica ecològica.

Els projectes del complex electronuclear

La Banca, les elèctriques i l'Estat formen un entrallat d'interessos econòmics i polítics molt important i que demostra un cop més el caràcter de classe de l'Estat. Actuen en un mateix sentit en el terreny energètic: incrementar la quota de l'energia nuclear per afrontar el creixement de la demanda i el consum elèctric. D'aquesta manera alimenten el progrés i el creixement econòmic necessari per mantenir el model social actual: opressor i ecocida.

L'accident de Vandellós 1, a més de despertar consciències antinuclears i ecologistes adormides, va treure a la llum del dia novament els riscos de l'energia nuclear i també l'actualitat del debat polític sobre la producció i consum d'energia, a les portes de l'aprovació d'un nou PEN (Plan Energético Nacional).

La màxima radicalitat que una institució de l'Estat s'ha permès en el seu posicionament front l'accident de Vandellós 1, va ser protagonitzada pel Parlament de Catalunya que va demanar el seu tancament, per intentar reconduir la mobilització social produida. Això sí, ja s'en van preocupar de no entrar més que en els problemes tècnics (es tracta d'una central de la primera generació amb una esperança de vida petita comparada amb d'altres centrals paralitzades), obviant qualsevol postura favorable a la desnuclearització. Als racons més foscos i més propers a les clavagueres de les institucions i empreses implicades, necessiten les mans lliures per decidir, fora del control de la població majoritàriament antinuclear, un nou salt endavant en la consolidació d'un projecte expansiu, fortament electrificat, deslliurat de la moratòria nuclear encara en vigor, que es plasmarà en el proper PEN.

Enormes inversions immovilitzades en les centrals nuclears construides sens funcionar (Valdecaballeros, Trillo y Lemoniz) són finançades per mitjà de les tarifes (3.54% de les tarifes van a parar a les eléctriques en forma de compensació per la moratòria) i encara són insuficients per cobrir el conjunt de la despesa del deute nuclear de les elèctriques. Activar la reacció a alguna nuclear més forma part dels objectius del bloc pronuclear.

Valdecaballeros i Trillo són les centrals possibles per incrementar el parc nuclear. Vandellós 1 podria també continuar funcionant si el CSN i el Ministeri d'Indústria donen llum verde ja que les elèctriques tenen previst ferho. Però es que hi ha qui diu que la jugada perfecta del govern fora prendre la decisió "política" de tancar Vandellós 1, per acontentar al personal i desmobilitzar de *pas, però convertint-la en un magatzem de residus radiactius.

Més enllà de' moviments tàctics, l'estratègia pronuclear és clara: ni una passa enrera.

La campanya Catalunya no nuclear

Més de 20 grups ecologistes, antinuclears i pacifistes formes part de les entitats promotores d'aquesta campanya que resumeix els seus objectius amb els lemes de les mobilitzacions de la tardor de l'any pasat: "Tanquem les nuclears, la primera Vandellos 1".

Aquests objectius juntament amb l'ampliació del moviment antinuclear per ferlos possibles són el que anima aquesta activitat unitària. Unitat que, algunes vegades i sempre des del mateix sector, s'ha vist enterbolida per un vell debat: aconseguir un grau més gran d'unitat baixant el llistó de les reivindicacions. Aquesta tàctica política respon a un pensament oportunista més propi per les institucions del sistema que per la configuració d'un moviment social autònom de l'importància del antinuclear. En aquest terreny és un error pretendre dur a terme una lluita com aquesta, dura i llarga, amb una visió centrada puntualment amb Vandellós 1. Perquè sense uns objectius més globalitzadors -tancament de totes les nuclears i plans energètics alternatius-, és impossible fer d'aquest tancament (que està per aconseguir) un èxit i un impuls per la lluita antinuclear. Obviament les nuclears ni aquí ni enlloc.

No han volgut entendre-ho d'aquesta manera en aquesta ocasió a L'Ametlla i el 18 de Març s'haurà celebrat una manifestació (a hores d'ara no és possible saber-ne el resultat) sota el lema: "Tots contra Vandellos". Han aconseguit el recolçament d'alguns ajuntaments i del CDS i el PSC de Tarragona. El preu: cap referència antinuclear més enllà de Vandellós 1. Aquesta tàctica adoptada pel Ctè. antinuclear de l'Ametlla, jutament amb ERC i IC, dificilment serà més mobilitzadora i introdueix distorsions en l'unitat aconseguida.

La mobilització del 18 de Març haurà precedit a la que tindrà lloc el segon diumenge després de l'aparició pública de l'Informe del CSN sobre Vandellós 1 a Barcelona. Aquesta gran manifestació convocada per la "Campanya Catalunya no nuclear" i amb el suport de tot el ventall d'esquerres, radical i alternatiu, s'encapçelarà pel lema: "Tanquem les nuclears. Tothom contra Vandellos 1".

Mobilitzar és una de les tasques importants que la Campanya ha de desenvolupar. En aquest sentit també està planificat fer una Marxa a Vandellòs coincidint amb la resta del moviment en el dia internacional antinuclear, el 3 de Juny. I d'altres accions que els col.lectius decideixin.

Informar dels perills i de les alternatives a l'energia nuclear, fent un ampli treball de difusió a tot arreu. Aquest és el sentit de la declaració de Zona no nuclear. Dur el debat antinuclear al Ctè d'empresa, al barri, a l'entitat, etc. Guanyar gent per les files antinuclears. Organitzant la campanya a nivell local, sectorial, etc. com s'està fent a Sta. Coloma, Badalona, Ensenyants... Ara en aquesta fase de la campanya ens cal activar la consciència antinuclear.

El debat sobre l'energia i les alternatives és un altre de les funcions que cobrirà la Campanya. Fulls i dossiers informatius seràn editats per facilitar el treball, i els dies 24, 25 i 26 de Maig, tindràn lloc a les Cotxeres de Sants les Jornades. Jornades de debat i de reflexió. Debat per aprofondir en les argumentacions i les alternatives del moviment i reflexió sobre les següents fases de treball en la lluita antinuclear.

La iniciativa popular legislativa

L'Assemblea Alternativa proposa al conjunt del moviment antinuclear de l'Estat espanyol l'elaboració d'un plà energètic alternatiu que sigui el referent globalitzador, l'objectiu polític central, del moviment. Recollir 500.000 signatures requereix una gran dosi d'activitat per part de milers de persones difonent la campanya i recollint signatures. Aquesta iniciativa, que hauria de complementarse amb les activitats del moviment, orientada en el sentit antinuclear pot generar la confluència de diversos sectors socials afavorint la continuitat en el treball dels grups.

El Plà Alternatiu no pot cedir a interessos tàctics a les institucions i haurà d'oferir una alternativa viable però distinta de la proposada per les forces del sistema. En aquest terreny, hi ha treballs de Greenpeace i AEDENAT i s'està iniciant l'elaboració del material per la iniciativa.

La singladura serà dura i llarga pel moviment antinuclear, per això caldrà tenir cura que les iniciatives polítiques afavoreixin tant l'enfortiment i l'autonomia del moviment, com l'amplitud de la lluita.

David Iturrizaga

XAVIER RUIZ

Abocador de residus a la Garrotxa

Més que un club

Ser del Barça

Ara, quan entre els lingüistes hi ha un debat sobre la correcte utilització dels verbs ser i estar, sembla encara més evident que una reflexió sobre el Barça ha de fer esment a "ser" del Barça. Els i les que "són" del Barça poden estar baixos de moral, emprenyats/des o contentents/es, però per damunt d'altres consideracions, son partidaris/es d'una institució que és més que un club, però menys que un país.

De sempre que es pot tenir memòria, el Barça ha estat un dels trets caràcteristics de la consciència de poble diferenciat que tenim els de la Catalunya del mig. "Ser" del Barça ha estat sinòmim de català o de solidari amb les reivindicacions d'aquest petit país del sud del continent. Una persona "és" del Barça malgrat no serne soci ni seguidor, ni tant sols afeccionat al futbol. S'és del Barça quan s'aspira a veure reconeguda la pròpia identitat, quan es pretén veure onejar la quatribarrada amb tota normalitat arreu del país, quan es pretén repetir d'alguna forma la gesta bastarda dels almogàvers.

La massa de gent que arrossega el FC Barcelona resulta doncs força diferenciada de la que pot seguir, per exemple, al Milà, al Liverpool o el Malines. És una gent acostumada a perdre, a plantejar-se objectius a llarg termini, a ser corredors de fons. Les Lligues (de futbol) només es guanyen cada quinze o vint anys, les copes una mica més sovint, com una mena de succedani. Però, en qualsevol cas, cada victòria important és festejada al carrer, a la Rambla, sota el crit de "Visca el Barça, Visca Catalunya".

Però, reflexe com és de la propia realitat social del país, els dirigents del club han estat, sempre, rics, burgesos, especuladors, afanyosos de "tirar de talonari" fent del Barça una de les empreses amb més gran capacitat econòmica del país. No fa gaires dies, en Nuñez, que és una mena d'"alter ego" de'n Pujol, afirmava que el Barça només era comparable, a nivell financer, amb la "Caixa" que avui presideix en Samaranch, aquest franquista i periquito reciclat en president del COI.

Així, un Nuñez autoritari té el suport d'un Cruyff en el paper de'n Prenafeta-cap de personal, per fer treballar la plantilla. Els resultats mai no són bons, res no es fa pel país, però el recolzament popular continua existint. Acostumats a perdre, el Barça constitueix un símbol descafeinat de resistència, una voluntat de comptar internacionalment, d'identificació nacional.

I per nosaltres mateixos, gent acostumada a nedar contra el corrent, que treballem sempre amb la perspectiva del llarg termini, que no valorem tant l'èxit brillant com la solidesa de la voluntat i de les idees, resulta difícil sostreure's a l'encanteri del Barça, imatge de la raó traïda i de la voluntat de permanència.

Caldrà doncs pensar en la necesitat de guanyar el Barça pels seus seguidors, d'acabar amb el control d'un directius i d'un equip tècnic al servei de les classes dominants. Si, entre d'altres coses, el Barça és un mirall del país, caldrà potser que sigui com el de la Reina dolenta de Blancaneus i expliqui als Pujols de torn que, a sota, en mig del bosc de la manipulació i l'especulació hi ha gent més maca, que vol recuperar el conjunt del país, fent-lo habitable pels qui el fan possible. Que la Blancaneus dormi eternament i els nenets assoleixin la propia identitat.

Volem doncs un Barça sense Nuñez, Gaspart, Cruyff, ni Sixte Cambra, d'igual forma que volem una Generalitat sobirana sense Pujol, Prenafeta ni Obiols. No és clar què serà primer, quin castell caurà abans, però ni l'un ni l'altre els volem.

Zaika

anar:

La Conca de Barberà

Quan s'acosta setmana santa, un viatge posible pot ser el recórrer la Catalunya dels desastres ecològics. Una ruta que arrenca de les nuclears per visitar també els emplaçaments possibles dels abocadors de residus i que, a la vegada, permet gaudir, encara, de bons paisatges i de pobles magnífics. Així, començarem per l'Ametlla de Mar per visitar els dos monstres de Vandellòs. Ben radioactius, anirem cap a Ascó per la carretera que surt de l'Hospitalet de l'Infant. Des d'Ascó, on podrem veure, qui sap per quant temps, l'aigua de l'Ebre, agafarem la carretera que voreja el Montsant, tot pasant per La Bisbal de Falset i Vilanova de Prades, per anar a raure , pasant per Vimbodí, a L'Espluga de Francoli, on són visibles els astres de les mobilitzaciona i les vagues contra els abocadors.

Abans de seguir viatge, convé veure les cases d'un gòtic civil força interessant. Des d'aquí, sense oblidar de parlar amb la gent, que ens explicarà les seves mogudes i serà contenta de rebre solidaritat, anirem a Montblanc, la ciutat medieval capital de la comarca, on convé aturar-se a veure el Museu-Arxiu de la Conca.

Després, tot fent una passejada, anirem a Sarreal per continuar viatge fins a Forès, un petit poble de 71 habitants,situat en una alçada en forma de mirador, on el conseller Molins vol posar un dels seus abocadors. Després només resta seguir la carretera per aturar-nos a dinar -o sopar- a Solivella, on cal tastar els vins de la terra.

tastar:

Bunyols de l'Empordà

Avui el **demà** enceta una nova posibilitat: la de cuinar. Encara que l'epoca tradicional d'aquest postre estigui ja a les acaballes, res no impedeix transformar la tradició i menjar Bunyols durant tot l'any, si ens agraden les coses dolces, i si no volem pagar les xifres astronòmiques que ens demanen pels Bunyols als forns i les pastiseries.

Els ingredients que ens calen son: 250 g. de farina, 15 g. de llevat de pa, 10 g. de sal, 25 g. de margarina, 1 ou, 30 g. de sucre, 1 llimona, 3 cullerades de llet, 1/2 copeta d'anis. Per fer-los caldra primer desfer el llevat amb la llet i la sal dins d'un recipient, en que afegirem la farina que calgui fins formar una bola tova. Ho taparem amb un drap de cuina i el deixarem en un lloc calent fins que augmenti al doble del seu volum primitiu. Posarem la resta de la farina sobre la taula en forma de crecle i al mig la margarina, l'anis, les raspasdures de llimona, el sucre, tot l'ou. Ho remanem amb una forquilla i a mig fer afegirem el llevat fermentat. Caldrà treballar-ho amb les mans fins que la pasta quedi unida i fina i ja podrem fer els bunyols en forma de cercle.

Es col.loquen els bunyols enfarinats a prop d'un lloc calent, tapats amb un drap fins que augmentin de volum. Després, amb molt de compte per que son molt tous, els tirem a una paella amb força oli molt calent. Quan agafin un color fosc (bastant ràpid) es treuen, es deixen escòrrer i s'ensucren abans de començar a menjar-los. Bon profit!.

demà

Ens trobareu a:

Barcelona: Aribau, 16-pral -2ª -08011-
Illes: San Joan, 3 -Viniali-
Perpinyà: Aragó, 27 -66000-
València: Pelai, 21-1-1ª -46007-

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom ______________________
Adreça ______________________
Població ______________________ c.p. ________

☐ demà + COMBATE (anual) 2.000 pessetes
☐ demà + COMBATE + INPRECOR - 4.400 pessetes
☐ INPRECOR (anual) 2.400 pessetes

Pagament: ☐ taló al portador ☐ gir postal

Religió i política

En els darrers temps, la qüestió religiosa apareix com una cosa forta. Els recents enfrontaments al Caucas soviètic, la situació a Polònia, el creixement de l'Islam o el paper del catolicisme a l'Amèrica Llatina, són temes presents en l'actual situació política arreu del món. El nostre col.laborador Llorenç Buades ha escrit unes reflexions sobre el paper de la religió en els esdeveniments polítics, que són força interessants, tot i no esgotar el tema.

La crisi del sistema burocràtic als països de l'Est Europeu i Asiàtic identificat amb el "comunisme", el monopoli del poder i de l'ideologia, la no permissió d'expressió democràtica i la repessió de la dissidència, han tingut com a fruit la generació de tendències centrífugues al si de la Unió Soviètica, però també a la Xina. En la configuració d'aquestes tendències el paper de la religió és clar; a la RDA, a Polònia, a Lituània, entre els hongaresos de Romania, entre els armenis, georgians i àzeris es pot veure com la religió juga un paper creixent en la vida política.

Quan el que unifica voluntats es trenca pel seu mal funcionament, floreix la particularitat. Si en aquest cas la particularitat ha patit la repressió o té poc a veure amb el règim de dominació anterior, el seu suport és encara major.

Religions de caire universalista, com la catòlica, l'ortodoxa o la musulmana, han esdevingut nacionals a un o altra país al llarg de la història, per oposició. No poques vegades la religió ha jugat el paper unificador que no existia entre pobles amb cultures diferenciades: des de la idea dels antics imperis occidental i bizantí, a l'islam expansiu. Fins i tot ara, el paper de la religió és fonamental per entendre com conviuen certes comunitats estatals: Pakistàn, Bengala, l'Iran, Birmània, Indonèsia, Mau-ritània, en són exemples. La religió en aquests casos serveix per unificar -o ho intenta- el que per avall és plural.

A l'Estat espanyol i en la seva vertebració, el paper de la religió com a element de cohesió de la diversitat, va ser clar: d'aquí l'eliminació de les dissidències en aquest sentit.

Les religions no funcionen de manera autònoma ni estàtica. De la mateixa manera que han legitimat imperis, han alimentat

les dissidències que, en no pocs indrets, han revestit litúrgies i institucions públiques diferenciades de l'opressora: els bogomilites, hussites, puritans, sikhs, o les diferentes sectes islàmiques en són exemple.

Davant opressions alienes, l'església, la mesquita o la pagoda, esdevenen sím-bols d'identitat i resis-tència. I és que les religions imprimeixen identitat, fins i tot més que les llengues. En molts cassos, la fidelitat religiosa ha estat superior a la lleialtat lingüística.

Així per exemple, als Estat Units, entre els emigrants la renúncia a la llengua d'origen ha estat més fàcil que la renúncia a la identitat religiosa. Malgrat això, el protestantisme americà va esdevenir de qualque manera un dels elements cohesionadors de les diferentes migracions. D'aquesta manera, el protestantisme esdevingué símbol de nacionalitat enfront dels elements catòlics irlandesos, polonesos o llatinoamericans, que esdevenen ciutadans/es de segona. Indígenes i negres són els ciutadans de tercera. És més, al voltant de l'església o la parròquia, és on les comunitats mantenen el seu caràcter, les seves llengües.

El factor religiós delimita comunitats que lingüísti-cament són afins: indi/urdú, huis i hans, serbis i croates, neerlandesos i flamencs. I també racialment: jueus i àrabs.

Els conflictes del Sudàn, Líban o Irlanda tenen també en la religió la línia de demarcació, d'igual manera que succeeix en l'identitat de la minoria bosniana (nacionalment muslims) a Iugoslàvia, entre les minories musulmanes de Grècia (ara al Parlament) o Bulgària.

Si enfront dels Estats Units la teologia de l'alliberament juga un paper important a Centre i Sudamèrica, per oposició l'administració ianqui vertebra tot un seguit de sectes en aquests mateixos païssos, favorables als seus interesos.

Difícilment, pel que fa a l'Àfrica o a l'Asia el cristianisme, vist com una religió colonial, podria jugar el mateix paper. De fet el que succeí al Vietnam on els cristians foren emprats pels interessos de l'imperi, n'és una mostra. L'Islam o el budisme, en canvi, no apareixen tan lligats al fenòmen colonial.

Possiblement l'Islam pugui constituir una referència enfront del model de "comunisme estalinià" practicat a la URSS i a la Xina. A la fi, pot arribar a constituir-se en vertebrador d'identitats nacionals dividides artificialment per les fronteres d'ambdós països: ni Uzbeks, ni Tadjiks, ni Kirguissos han pogut unir-se, tot i que el "socialisme real" ha hauria h'haver permès. D'altra banda, pot ser comprensible per una comunitat com la dels mongols la seva divisió actual?

La vertebració de la URSS sobre els russos o de la Xina sobre els hans, minoritzant i deixant de costat les formes de convivència dels pobles no russos o no hans, es troba i es trobarà amb problemes.

El socialime no pot ser imposat per la força: quan és així, els pobles ho interioritzen com una colonització més, i les seves velles formes propies d'opressió apareixen millors que les alienes. Una reflexió sobre la guerra del Francès o les guerres carlines a l'Estat espanyol, no aniria molt lluny de la mateixa conclusió.

La qüestió esencial per la gent que es reclama del marxisme, és la d'acon-seguir fer interioritzar les seves idees per part dels pobles per ells mateixos, en lloc de cercar-ne la imposició de formes culturals alienes. A la fi, el terreny de la religió no es mou especialment en el camp de la metafísica, sino en formes de relació, de conducta i de comunitat quotidiana, i en conseqüència és permeable als esdeveniments, als sentiments d'opressions manifestes, a la revolta i, per què no?, a la construcció de l'utopia.

Llorenç Buades

Wojtila

Rafsanyani